

Τι είναι η TiSA;

Η Συμφωνία για το Εμπόριο Υπηρεσιών (TiSA – Trade in Services Agreement) αφορά τις υπηρεσίες και όχι τα αγαθά, όπως οι περισσότερες συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου. Ο όρος «υπηρεσίες» όμως είναι ασαφής και θα μπορούσε ενδεχομένως να ισχύσει και για το εμπόριο συγκεκριμένων αγαθών. Μεταξύ άλλων, η TiSA θα καλύπτει τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, το ηλεκτρονικό εμπόριο, τις υπηρεσίες του τομέα επικοινωνίας και τεχνολογίας πληροφοριών, τις υπηρεσίες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών, τις υπηρεσίες που συνδέονται με υπολογιστές, τις ταχυδρομικές και υπηρεσίες courier και τις υπηρεσίες δημόσιων προμηθειών.

Ποιος είναι ο στόχος της TiSA;

Στόχος της TiSA είναι να απορρυθμίσει το διασυννοριακό εμπόριο υπηρεσιών και να περιορίσει την εθνική κυριαρχία για να ενισχύσει το παγκόσμιο εμπόριο προς όφελος των πολυεθνικών. Ο τομέας των υπηρεσιών παράγει άυλα αγαθά, κάτι που καθιστά εξαιρετικά δύσκολο να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις της TiSA. Η άρση των φραγμών στις υπηρεσίες όμως θα έχει σοβαρές επιπτώσεις και σε άλλους τομείς, όπως τα εργασιακά δικαιώματα, ο τραπεζικός τομέας, και η πρόσβαση σε αγαθά που μέχρι σήμερα θεωρούνται δημόσια, όπως το νερό, η υγεία, η εκπαίδευση και η ενέργεια.

Τι σχέση έχει με τις άλλες συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου, όπως η TTIP, CETA και η TPP;

Ουσιαστικά οι συμφωνίες αυτές ολοκληρώνουν την πλήρη απελευθέρωση του εμπορίου σε όλους τους τομείς και μεταξύ ενός ολοένα αυξανόμενου αριθμού κρατών σε όλο τον κόσμο, προς όφελος των πολυεθνικών. Η TTIP είναι η συμφωνία ελεύθερου εμπορίου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α και η CETA μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Καναδά. Η TPP είναι η αντίστοιχη συμφωνία μεταξύ των Η.Π.Α. και χωρών του Ειρηνικού Ωκεανού, ανάμεσά τους η Αυστραλία, η Ιαπωνία, το Περού και η Μαλαισία.

Ποιες χώρες συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις;

Περισσότερες από 50 χώρες από όλο τον κόσμο συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις, ανάμεσά τους μεγάλες οικονομίες όπως οι Η.Π.Α., η Αυστραλία, ο Καναδάς, η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλα τα κράτη μέλη της, η Νέα Ζηλανδία, η Ελβετία, το Χονγκ Κονγκ, η Ιαπωνία, το Ισραήλ. Συμμετέχουν όμως και λιγότερο ανεπτυγμένες οικονομικά χώρες, όπως η Κολομβία, το Μεξικό, ο Παναμάς, το Περού, η Τουρκία, το Πακιστάν και η Παραγουάη.

Οι χώρες αυτές αποτελούν το 70% της παγκόσμιας οικονομίας και ο απώτερος στόχος της συμφωνίας είναι αυτή να επιβληθεί και στον υπόλοιπο κόσμο μέσω του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Γιατί λέμε όχι στην TiSA;

Για να προστατεύσουμε τη δημοκρατία και τα συμφέροντα των πολιτών. Συμφωνίες όπως η TiSA συρρικνώνουν τη δημοκρατία και μειώνουν τη δυνατότητα των εκλεγμένων κυβερνήσεων να νομοθετούν, ελέγχοντας τις δραστηριότητες των εταιρειών και προστατεύοντας τα δικαιώματα των πολιτών.

Τι πρέπει να προσέξεις στην TiSA;

Ρήτρες: ρήτρες όπως η «μη αναστρεψιμότητα» και η «διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης», καθιστούν πρακτικά αδύνατο να αναιρεθεί η απελευθέρωση των υπηρεσιών στο μέλλον, εφόσον αυτή εφαρμοστεί. Αυτό σημαίνει μεταξύ άλλων, ότι δημόσιες υπηρεσίες που ιδιωτικοποιούνται δεν θα μπορούν μελλοντικά να κρατικοποιηθούν ξανά, ακόμα και εάν μία εκλεγμένη κυβέρνηση έχει λάβει σχετική εντολή μετά από εκλογές.

Απορρύθμιση: Όλες οι υφιστάμενες ρυθμίσεις θεωρούνται από την TiSA φραγμοί στο εμπόριο και αίρονται από τις προβλέψεις της, χωρίς τη δυνατότητα επαναφοράς τους λόγω της εφαρμογής των ρητρών της «μη αναστρεψιμότητας» και της «διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης».

Κλιματική αλλαγή: Οι προβλέψεις της TiSA ουσιαστικά καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή της Συμφωνίας του Παρισιού για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών, καθώς δεν θα υπάρχει η δυνατότητα για τα κράτη να νομοθετούν προκειμένου να πετύχουν τον στόχο της διατήρησης της αύξησης της θερμοκρασίας στον 1,5 βαθμό Κελσίου. Η TiSA θα οδηγήσει στην αύξηση του εμπορίου ορυκτών καυσίμων, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη τόσο η απεξάρτηση από αυτά, όσο και η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Είναι ανοιχτές οι διαπραγματεύσεις για τους πολίτες;

Οι διαπραγματεύσεις για την TiSA όχι μόνο δεν είναι ανοιχτές στην κοινωνία, αλλά χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη μυστικότητα ακόμα και από τις αντίστοιχες διαπραγματεύσεις για την TTIP. Ακόμα περισσότερο, τα μέρη της συμφωνίας δεν έχουν δικαίωμα να δημοσιοποιήσουν το κείμενό της για 5 ολόκληρα χρόνια μετά την υπογραφή της!

Τι είναι η ρήτρα «μη αναστρεψιμότητας», η ρήτρα «διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης» και ο «έλεγχος αναγκαιότητας»;

Ρήτρα «μη αναστρεψιμότητας» (ratchet): Ρήτρα που εμφανίζεται και σε άλλες εμπορικές συμφωνίες και εμποδίζει τις χώρες να επαναφέρουν εμπορικούς φραγμούς που είχαν προηγουμένως και μονομερώς αφαιρεθεί.

Ρήτρα «διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης» (standstill): Ρήτρα που «κλειδώνει» την απελευθέρωση και δεν επιτρέπει την επαναφορά σε χαμηλότερα επίπεδα απελευθέρωσης από αυτά που ίσχυαν όταν υπογράφηκε η συμφωνία.

«Έλεγχος αναγκαιότητας»: Μηχανισμός που προβλέπει ότι όταν ένα μέρος της TiSA προσπαθήσει να εισάγει έναν νέο νόμο ή ρύθμιση σε μία απελευθερωμένη αγορά, άλλα μέρη της συμφωνίας μπορούν να αμφισβητήσουν την κίνηση αυτή και να επιλύσουν τη διαφορά τους ενώπιον μίας επιτροπής της TiSA, η οποία θα κρίνει κατά πόσο η προτεινόμενη δράση είναι πραγματικά απαραίτητη και όχι "συγκεκριμένος περιορισμός στο εμπόριο υπηρεσιών".

Εκτός από την ενέργεια, ποιες είναι οι επιπτώσεις της TiSA σε άλλους τομείς, όπως η υγεία και το νερό;

Η Greenpeace προχώρησε σε ανάλυση του τομέα της ενέργειας, καθώς αυτός εντάσσεται στο αντικείμενο της οργάνωσης.

Η Greenpeace απευθύνει ανοιχτό κάλεσμα σε φορείς, επιστήμονες και αναλυτές να προβούν στην ανάλυση των κειμένων που αφορούν το αντικείμενο της ειδικότητάς τους.

